

SØG DÆKNING!

LÆRERVEJLEDNING

SØG DÆKNING! - (Introaktivitet)

LÆRERVEJLEDNING

Introaktiviteten - Søg dækning! - er tænkt som en kort øvelse, hvor eleverne bliver introduceret til, at Den Kolde Krig har sat fysiske spor i deres eget nærmiljø, nemlig på deres skole.

I øvelsen skal I undersøge skolens kælder for at se om I kan finde skolens sikringsrum. I kan også bruge hjemmesiden, www.ROKK.dk til at finde mere viden om skolens rolle i Den Kolde Krig.

Oplysningerne om skolernes funktion, kan bl.a. findes på Historisk atlas på www.ROKK.dk/kort, hvor de enkelte skoler er markeret.

På www.ROKK.dk/tidslinjen kan man bladre lidt mere i, hvordan den kolde krig udviklede sig i Rødovre.

Og på siden www.ROKK.dk/intro-rodovre-og-den-kolde-krig er en kort introduktion til Den Kolde Krig i Rødovre.

SIKRINGSRUM PÅ SKOLER:

Det var ikke alle skoler, der havde plads til sikringsrum i kælderen. Mange af skolerne i Rødovre blev dog bygget ud efter, at loven om Sikringsrumspligt i større bygninger trådte i kraft i 1950. Mange af Rødovres skoler udpegede i den forbindelse sikringsrumspladser til elever og lærere.

Listen nedenfor bygger på oplysninger fra kommunens online Byggesagsarkiv hvor også tegningerne fra hver skole er hentet.

Islev skole:

Side 30 sikringsrum angivet på ingeniørtegnning fra 1955

På tegningen til en udvidelse af Islev skole i 1955, kan man se at der i kælderen var angivet 9 sikringsrum med plads til mellem 39 og 102 mennesker i hver.

Tinderhøj skole

Side 10-12 indtegnning af sikringsrum på kort over skolen fra 1970.

På tegningen over Tinderhøjskole fra 1970 er der angivet de dele af kælderen, der kunne bruges til sikringsrum fordi de var stærke nok til at kunne modstå nedstyrtning. Tinderhøj skole blev planlagt lige inden loven om sikringsrum trådte i kraft, og det er muligvis derfor der ikke oprindeligt blev bygget deciderede sikringsrum.

Nyager skole

Side 5 sikringsrum angivet på ingeniørtegning fra 1962

På tegningen af kælderen under Nyagerskole fra 1962, er der angivet hvor mange mennesker der var plads til i hvert af de 23 sikringsrum og de tilhørende nødudgange. På gangen i midten er der også tegnet ind, hvor nødklosetter(toiletter) skulle opstilles.

Valhøjskole

Side 30 sikringsrum angivet på ingeniørtegning

På snittegningen til en udvidelse af Valhøj skole i 1968-69, kan man se, at der i kælderen under de normale klasseværelser er planlagt sikringsrum.

Hendriksholm skole

Side 21 sikringsrum angivet på ingeniørtegning fra 1955

På tegningen til en udvidelse af Hendriksholmskole fra 1955, kan man se at der i kælderen under den østlige del af skolen var 5 sikringsrum.

Rødovre skole

Skolen er bygget for tidligt til at der var pligt til at indrette sikringsrum. Der ligger til gengæld mange betondækningsgrave i nærheden af skolen som man kan tag ud og undersøge i stedet.

Skovmoseskolen

Side 61 sikringsrum angivet på tegning fra 1970 under blok E-F

På tegningen over kælderen i den midterste del af Skovmose skolen fra 1971, kan man se at der var planlagt sikringsrum i en del af kælderen. I 2003 ansøgte kommunen om at nelægge sikringsrum på Skovmose skolen.

Frederiksberg Privatskole

Side 62 sikringsrum angivet på tegning fra 1959

I forbindelse med opførelse af en ny fabriksbygning på Højnæsvej 59, der senere er blevet til Frederiksberg Privatskole, havde virksomheden pligt til at opføre sikringsrum i kælderen. På tegningen er angivet en kombineret cykelkælder og sikringsrum til 86 personer.

BAGGRUND OM BESKYTTELSESRUM:

Et beskyttelsesrum er et særligt forstærket rum, hvor folk kan søge dækning under et luftangreb. Under Den Kolde Krig fandtes der flere forskellige typer af beskyttelsesrum i Rødovre.

SIKRINGSRUM

Et sikringsrum er et særligt konstrueret kælderrum, som med kort varsel skulle kunne gøres klart med bl.a. sandsække og stålpladser foran vinduerne og anvendes som beskyttelsesrum. Der var også særlige krav til ventilationsanlæg, adgangsforhold og flugtveje, så folk kunne komme både ind og ud igen, hvis bygningen ovenover blev ramt. Der skulle også afsættes plads til opstilling af nødklosetter, så der var et for hver 25 personer, der var plads til.

I 1950 blev det indført ved lov, at der skulle være sikringsrum i alle nye offentlige bygninger over en vis størrelse. Loven gjaldt også nye private og almennyttige boligbyggerier, hvis de havde flere end to private husholdninger, og erhvervsbygninger, hvis der var flere end 25 ansatte.

Rigtig mange bygninger i Rødovre er opført under den kolde krig og der er sikringsrum i mange af dem. I 1985 fandtes der sikringsrumspladser til omkring 50.000 personer

DÆKNINGSGRAVE:

De ældste typer af beskyttelsesrum er de betondækningsgrave, der blev bygget i de sidste år af anden verdenskrig. De karakteristiske kuppeformede dækningsgrave blev anlagt langs vejene i de større byer og var beregnet til, at forbigående trafikanter kunne søge tilflugt under et angreb.

I Rødovre blev der bygget dækningsgrave i Hendriksholm kvarteret omkring Damhustorvet, der var den tættest bebyggede del af Rødovre i 1940'erne.

Efter 2. Verdenskrig var man egentlig begyndt at fjerne dækningsgravene igen. Det blev dog hurtigt klart, at Den Kolde Krig var en realitet og at faren for krig ikke var drevet over, og arbejdet med at fjerne dem derfor indstillet. Under Korea-krigen i begyndelse af 1950'erne, hvor spændingen mellem blokkene steg yderligere, blev der bygget endnu en runde dækningsgrave. I Rødovre blev der bl.a. bygget dækningsgrave langs med Rødovrevej.

I alt blev der bygget 18 dækningsgrave i Rødovre med plads til 50 personer i hver, dvs. 900 personer i alt. Enkelte af dem er blevet fjernet efter Den Kolde Krig, men de fleste af dem kan stadig ses. Nogle af dem er dog godt skjult af beplantning.

SØG DÆKNING! - OPGAVE

Den Kolde Krig har efterladt fysiske spor mange steder i Rødovre. Et af dem kan oven i købet findes på jeres egen skole.

I opgaven "Søg Dækning!" skal I undersøge skolens kælder for at se om I kan finde de sikringsrum, der blev bygget til at kunne beskytte elever og lærere mod et luftangreb under Den Kolde Krig.

1. Find viden om Den Kolde Krig:

Start med at besøge hjemmesiden, www.ROKK.dk/undervisning/introaktiviteter for at finde viden om:

- Hvad var Den Kolde Krig?
- Hvad er sikringsrum - hvornår og hvorfor byggede man dem?
- Hvad skulle jeres skole bruges til, hvis Den Kolde Krig var blevet varm.

2. Find skolens sikringsrum:

Brug kortet over jeres skoles kælder til at finde ud af, hvor der var planlagt sikringsrum.

- Prøv at finde ud af, hvor mange man regnede med, at der var plads til i skolens sikringsrum.
- Undersøg skolens kælder for at se om I kan finde det sted, hvor skolens sikringsrum skulle være.
- Hvilke spor kan I finde spor efter sikringsrummene?
(Er der markeret Nøddudgange? Er væggene ekstra tykke? Er der nogle skilte eller genstande i rummet der fortæller, at det er et sikringsrum?)
- Hvorfor tror I rummene ser sådan ud i dag?